

Fundarsamtykt

(Framhald frá 2. síðu)

um okkara rættvísu loqarskipan er eitt aðalmál hjá flokkinum.

Flokkurinn hevur á tingi hesi trý árin vunnid munandi fyri arbeðara- og fiskimannastættina. Fiskimaðurinn hevur so stætt fingid minstulónina hækkaða frá 650 til 954 kr. og útroðramaðurin prisviðbótina tvífaldaða. Á tingi hevur flokkurinn reist spurningin um dyggari stuðul til útroðramannin. Hann fekk ikki undirtøku at byrja við. Men nú tykist motstøðan at vera dovnað, so von fyr einum góðum úrsliti innanfyri mark ið sum inniokur tingsins altið seta. Okkara monnum á tingi verður litið i hendi at halda fram við hesum arbeðið.

Arbeðsmannalónin liggur neyvan á hædd við dýrtíðina. Har torvast ábót enn, hóast tað má sigast at vera munandi bati, ið varð veittur arbeðsmonnum við tingsins samtykt at hækka arbeðslónina við 41 oyrum um tíman fyri menn og einu tilsvarandi hækking fyri kvinnur.

Eitt uppskot frá Havnar Arbeðsmannafelag liggur á tingi, samsvartandi krav Føroya Arbeðarafelags, um at stytta arbeðsvektina niður i 44 timar og veita lønarsamskygning fyri hesa stytting við at hækka dýrtíðarviðbótina frá 1,15 til 1,3 oyra fyri hvørt prístíðstigið. Hetta uppskot eigur flokksins samhug.

ARBEÐARVIRÐISKIFTI

Men hin besta lønarbóttin til arbeðsmannin og arbeðaravæðinguna er nóg og stóðugt arbeði, sum flokkurinn leggur alla orkuna á at fremja. Arbeðið tál allar hendur er flokksins aðalmál.

Tað eru ymsi rættindi, sum arbeðarastutturin hevur vunnid summastaðni úttafyrri Føroyar, t.d. driftsumbóðsmenn frá arbeðarum at taka lut i samráðingum um sjálva driftina, arbeðsork og arbeðslag, álitismenn millum arbeðarar og arbeðsgevarar, trygging av, at arbeðsfólkid fær løn sína rættstundis, samfelagsins eftiransan av arbeðsþlássum, at tey heilsuliga og arbeðsliga eru i lagi, bótan av lærlingakorum at vera á hædd við tey bestu, menn hava aðrastaðir o.s.fr. Hesi rættindi og onnur vil flokkurinn krevja og styðja bæði á tingi og uttantsins. Flokkurinn ger tað i teirri áðanann, at tað vil vera til frama fyri allar partar.

Flokkurinn endurnýggjar mótmælistoðu sína móti tvugnum fóstum gerðarætti.

FYLKING AV ARBEÐARFJÓLDINI

Fylking er rakstrarópið hjá teirra arbeðandi fjóldni á sjógv og á landi, og fylking má slagorðið eisini vera her hjá okkum.

Flokksins slagorðið til ta arbeðandi fjóldina hjá okkum er fylking innanoyggja og fylking við teirri stóru arbeðarasamgonguna i ríkinum.

I hesari kr.farsavning goymist hin stóri sigurin, ið ber teirri arbeðandi fjóldini tey fullu javnbjóðis rættindi og livstrygdina, vit stevna imóti.

LIVSTRYGGINGIN

Flokkurinn legði á sinni til brots at tjóðnyta ella andelsskipa alla trygging innan livstryggingina. Tað eydnaðist. Hetta var stóru sigur, ið hevur givið kappingarført tryggingargjald og harafturat stóru peningsavning, ið nákað virkið hevur givið. Henda peningsavning liggur nú um einar kvartuhundrað milliónir, ið virka sum íllegging i ti praktiska livinum. Livstryggingin varð i seinasta tingsetu samtykt at leggja undir Tryggingarsambandsins einkarrætti. Flokkurinn gevur álitismonnum sínum at fremja hesa samtykt.

BANKAMÁL

Tjóðnytingin av bankalagnum er gamalt javnaðarmál og er stoða flokksins óbroytt, hetta tikið verður at taka, so brátt umstøðurnar eru til tess.

SKATTAMÁL

Skattalagðið verður at broyta, so skatturinn av sonnum verður at berast i mun til evnini.

Møguleikarnir fyri kelduskatti verða kannaðir og hesin skatta- og innkreivingarháttur framdur, um ikki annar og betur kann hugast.

HÚSABYGGING

Bústaðarviðurskipti okkara áðanast at vera tung og tørfur at halda st i lagi samsvartandi fólkaøksturin og tóðinnar krav. Her stendur mest á liggjargarpeningi. Flokkurinn góðtekur arbeði: hjá álitismonnum sínum á tingi fyri hesum máli við uppskoti um tingsins viðhaldi avri byggingum og at fáa kreditfelag at virka her, og lítur teimum i hendi at halda áfram við arbeðinum. I hesum

SOSIALURIN

Nr. 13

31. MARS 1962

35. ÁRG.

Hemming, løgtingsmaður!

Góði bygdamaður!

Eg havi undrast yvir, at tú so óðisliga hevur lagt út við Erlendi Paturssyni at leggjast á kroppin á Dam i Leivur Ossurssonar málinum.

Eingin á Tvøroyri veit um, at Dam nakrantíð hevur verið imóti Suðuroyar Norðara Trolarafelag. Hann hevur fyri Froðbiar sóknar skulð styðjað tað, tað ið tað bar honum til.

Hetta veit alt fólkid i sóknini her, og hetta veitst tú við, um tú villt vera sannur.

Óg fólkid i sóknini veit eisini at tað er fyri at bjarga trolaranum og gera tað besta fyri Tvøroyri at Dam hevur við til at fáa ein av okkara bestu skiparum til L. O. og eitt av okkara dugligasta trolararæðari at standa fyri rakstrinum av honum fyri løgtingið. Óg nú tá hann hevur við til ta gentlemlans avtalu við hettu reidarið og henda viðgiltu skipara, at trolarin skal verða drívin út frá Tvøroyri og, so vilt hon kann fáast manning úr Froðbiar sókn og lata tað arbeðið uppa trolarin eins og annað arbeði i samband við trolarin gera á Tvøroyri, sum har kann geist á ein kappingaror og forrættisliga fofsturligan hátt, so er tað eisini fyri at gagna trolaranum og fólkini á Tvøroyri.

Man nakar sunt hugsandi maður ikki góðtaka hetta?

Eg feli meg nú, meðan eg skrivi hesir reglur, vísan i, at i Froðbiar sókn

eru tað nú fáir sum officielt ikki áðanast at tað var tað frægasta, ið gerast kundi fyri trolarin og eisini fyri Tvøroyri, sum gjørt varð.

Annars høvi og hug til at spyrja teg Hemming, hvi tú fór av brúnni (úr styrinum) tá ið mest stóð á og styrið skuldi fara at veðhalda fyri einum rakstrarláni?

Hvussu var huttar við rottunum, sum ryma; eins og tú svaraði, tá ið ein spurdi?

Hvi vart tú við, Hemming, at koyrt hin fyrsta skiparin av? Hann roynist vel við Vágginginum?

Ellu var tú ikki við til tað?

Tú kanst kanska svara. Hinir sum vóru i styri saman við tær, kunnu so »kontrollera« tin sanleiksevni og titt minni!

Tað kemur mær og fleiri eitt sindur legið, at tú, ið einferð tá ið mest stóð á at bjarga L. O., leyp frá bórði fyri ikki at siga yvir bórð og bjargaði trolaranum men tær sjálvum — á tað kenst mær av sonnum legið, at tú nú roynir at flakki sum ein flægimús i skýningini sum eingilin ið skal bjarga L. O. og Tvøroyarmonnum.

J. J.

P.s.: Men, Hemming, vit kenja flægimúsalyndi!

Fólkid damar betri flægimúsuna hangandi eftir hovdinum i kirkjutorni-num, enn tá ið jagar i náttarmyrkinum.

J. J.

Tjóðveldismøsn

I 14. September fyri seinasta leygardag skivar Erlendur seg fyri »Fyrirverandi« javnaðarmenne, og tekur soleiðis til:

»Eg var ein av teimum meinigu limunum i javnaðarflokkinum, sum vildi, at javnaðarflokkin gekk i landsstyri saman við tjóðveldisflokkinum.«

Hetta kann vera sum so nógv annað, sum verður skrivað i 14. September.

At tjóðveldisflokkin vildi samgongu við javnaðarflokkin, er heldi nákað, sum bert Erlendur og hansara menn nú vilja siga, ti sum so ofta fyrr sagt, var treytin fyri eini samgongu aftaná seinasta val.

Sambandi er at hava á lofti spurningin um serligan húsaleigustuðul til barnaríkar familjur og folk við smáum inn-tøkum. Lagalig íllegging til húsaýlging og búkæting fyri okkara unga fólk er størspurningur, ið verður litið okkara álitismonnum at leggja orkuna á at fáa greiddan.

VEGA- HAVNA- OG TUNNEL-BYGGING

Flokkurinn góðtekur okkara tingmanna ætlanir um fullgiggjan av vega- og havna byggingini kring Føroyar, ein størsetlan uppá ¼ hundrað milliónir at gera i trimum 5 ára stigum. Herundir at fremja tunnelbygging i Norðoyggjum.

INNANOYGGJASIGLINGIN

Flokkurinn harmast yvir, at meiriluti ikki fekkst fyri tjóðnyting av allari innanoyggi sigling.

Okkara tingmannar arbeði fyri bótan um ferðafólka-fluttingsviðurskipti góðtekur flokkurinn. Men her er nógv eftiri at vinna. Serliga hugsað um Vágönnuna og Suðuroynna ið báðar torva og krevja nýggi tíðarhóskandi for, og um útoyggjarnar, ið leggia illa fyri.

ITRÓTTURIN

Itrótturin er virðismikil tættur i und-domsins livi, og er flokkurinn fyri at veita honum mesta stuðul og dugna.

RÆTTARVIRÐISKIFTINI

Rættarviðurskiptini verða at skipa, so øllum iðugum verður tryggjað rættar-verju, ið verður ókeypis hjá ómögundandi. Flokkurinn sendir tað ávart til Føroya fólk at fylkjast um ta sosialistisku stevnu-na at skipa samfelag okkara soleiðis, at tað av sontum kann koma at bera heiti

FÓLKAHEIMID FØROYAR.

Nøkur orð um landsfundin

Eg feli trongd til at fortelja vinfólki og partamonnum kring um landið, hvussu hugnaligt tað var á landsfundinum. Speli at ikki: øll javnaðarfólk kunnu hava høvi at luttaka i slíkum fundum. Borðreitt varð øllum góðum, sum eg ikki skal skriva meira um enn tað, at kokkar og øll tey, sum høvdu gjørt sær tann stóra ómak at leggja alt so væl til rættis, hava arpiðborið ta allra størstu takk. Lat meg líka nevna okkara góða og óumveruliga partamann harra Einar Waag i Klakksvík, sum sigldi við »Brandie« millum Klakksvík og Lørvík og sendi »Ósac« at flyta fólk úr Klakksvík og mongum øðrum bygdum, t. d. øllum, sum úr Suðuroy komu til Havnar við »Smirle«, kom »Ósac« til Havnar eftir og flutti tey inn á Skála. »Ósac« kom heldur ikki tórnur. Nei, har fleyt við smjók og hunangie sum i Kánaans land; á sinni, bjór og nógv sløg av leskifykkjum, so eingin fekk tað at fólka umborð og heldur ikki á veitsluni. Lat meg líka skoyta uppi, at einans frá-haldsleskidykkir er talan um her.

Úr øllum ættum vóru fólk samankom in — úr Sumba og úr nærum øllum bygdum i Suðuroy: úr Hvalba, Vági, Porkeri, Tvøroyri og Fámjini, ja haðani kom hin viðgignir Lidi Ellundur, sum óll gleddu seg yvir at siggia og hoyra.

Erlendur greiddi frá teirra tíð, tá hann sum ungur var og fiskaði, hvussu fiski-menn tá høvdu tað, og hvat teirra lagna var, sum brutu armar ella bein og ongan stuðning fingi, og hvussu teir gomlu fiskimennirnir høvdu tað, tá ið gíktin var komin; og henda gíktin og onnur brek var tann einasta pensión, sum hin út-slitni fiskimaðurin og arbeðsfólkini fingi. At doyggja i armóð og hungri i onkrum bóli undir einhøvri væðing, har lekavæðinið rann niður, og andovsgil fyri fleiri menn blásti; tær gomlu spjarr-armir higir og hagar, so hin gamli hevði nokk við at halda spjorrnum uttanum seg, intil hann ikki orkaði meira, tá fuku spjarrarnar higir og hagar, og tá lá hin gamli nakin og skaly — illa mentur at gnga tær gomlu skorpur og annað av gomlum avlopshitum, sum onk ur av og á tveitti inn i bólið, og sum rotnurnar ótu størsta partin av. Rotturnar vóru tey einastu livandi, ið hildu hin gamla við selskap. Men nú fáa vit gomlu fólkapensión og mangt annað gott, og hvørjum kunna vit takka fyri tað? — Ongum uttan javnaðarmonnum, ongum øðrum, og ti vil eg biðja øll um at fylkjast um javnaðarflokkin, so hann má vaksa i størum og halda fram við at gera tað liviligt her á landi. Nú siggia vit øll, hvussu stóran framburð ið javnaðarflokkin hevur útint hesi 3 ár, meðan P. M. Dam hevur sitid sum lög-maður við 8 monnum á tingi. Latum hann fáa 8 aftrat, so skulu tit øll siggia at ta verður hugnaligt at liva i Føroyum.

Tá Ellundur hevði hildið hesa megnar-ræðu, var tað sum at tungurnar loysaðu i øllum teim, sum sótu við vitslu-borðið, kvinnur og menn kappaðust um at reisa seg upp, og øll talaðu tey um tann stóra framburð i landi okkara hesi 3 seinasta árin. Lagið var frálíka gott og øll ynsktu tað besta fyri eitt gott val og stóran sosialdemokratiskan sigur við løgtingsvalið komandi heyst og sosialdemokratiskt ræði i allari framtíð.

Øll talaðu um, hvussu neyðugt tað er at styrkja blað okkara og fáa »Sosialine« nógv størri og fleiri ferðir út um vikuna.

Stovnið sosialdemokratisk lesifeløg saman við javnaðarfeløgnum i øllum bygdum.

Upp bróður tál dagsveg og dyst!

J. H. Danbjørg.

Erlendur og tjóðveldismenn royna at bríka P. M. Dam at hann heldur vil hava Havnar reidari enn reidari á Tvøroyri at taka sær av L. O.

Men E. P. hevur skriftliga inngivið skriv, hvar ið hann biður um, at eitt annað Havnar reidari, hvørs formaður hann er, skal fáa L. O. at driva.

Hvat er munurin?

Kvaliteturin!

BASARURIN

hjá

SKÓTALÍÐI SIGMUNDS BRESTISSONAR

verður hildin i dogunum 7. og 8. april.

Øll tey, sum vilja stuðla basarin og hava lutir íggjandi verða bðin um at gera so væl at lata hesar inn mándagin komandi, tann 2. april, i skótahøllini kl. 8—11, ella siga okkum frá.

NEVNDIN.